

FRANCESCO CASTELLI

VYŠETROVANIE
PÁTRA PIA

„TAJNÝ ŽIVOTOPIŠ“

dlb

Francesco Castelli

Vyšetrovanie
Pátra Pia

„Tajný životopis“

FRANCESCO CASTELLI

VYŠETROVANIE
PÁTRA PIA

„TAJNÝ ŽIVOTOPIS“

db

Nihil obstat ThDr. Tibor Reimer, PhD.

Francesco Castelli: Padre Pio sotto inchiesta. L'Autobiografia segreta.
Copyright © Edizioni Ares 2017

Preklad © Jana Sarňáková
Návrh obálky Ján Miško

Slovenské vydanie © Vydavateľstvo DON BOSCO 2018
Všetky práva vyhradené.

ISBN 978-80-8074-416-8

Zoznam značiek a skratiek

ACDT = archív Kongregácie pre náuku viery

Epistolario = Páter Pio: *Epistolario, s. I, Corrispondenza con i direttori spirituali (1910 – 1922)*. San Giovanni Rotondo 1992.

Il Beato Padre Pio = G. Di Flumeri: *Il Beato Padre Pio da Pietrelcina*. San Giovanni Rotondo 2001.

Lemius = archív Kongregácie pre náuku viery, S. O., Dev. Var., 1919, I, Cappuccini, Padre Pio da Pietrelcina, zv. I, doc. 14 [Voto manoscritto e stampato del P. Lemius, Qualificatore del S. O.].

Le stimmate = G. Di Flumeri: *Le stimmate di Padre Pio da Pietrelcina. Testimonianze Relazioni*. San Giovanni Rotondo 1995.

Misteri di scienza = G. Festa: *Misteri di scienza e luci di fede. Le stimmate del Padre Pio da Pietrelcina*. Rím 1938.

Rossi = archív Kongregácie pre náuku viery, S. O., Dev. Var., 1919, I, Cappuccini, Páter Pio da Pietrelcina, zv. I, doc. 21 [Voto manoscritto e stampato del Visitatore Apostolico † Monsignor Raffaello C. Rossi].

Un tormento settennio = G. Saldutto: *Un tormentato settennio (1918 – 1925) nella vita di Padre Pio da Pietrelcina*. Rím 1974.

„SOM TAJOMSTVOM SÁM SEBE“

Predslov Vittoria Messoriho

„Budúcnosť odhalí, čo dnes v živote Pátra Pia z Pietrelciny nevieme prečítať.“ Tieto slová napísal monsignor Raffaello Carlo Rossi, biskup Volterry, na príkaz Posvätného ofícia vizitátor v San Giovanni Rotondo v júni 1921, keď mal Páter Pio tridsaťštyri rokov. Vtedy boli určite spôsobom ako si „kryť chrbát“. Odmietol uzavrieť do príliš tesnej klietky stigmatizovaného muža a situáciu, ktorú ho poslali posúdiť. Ako uvidíme, okolnosti pokladal za nezvyčajné, ale v podstate aj zdravé a úprimné. Jeho slová boli zároveň prorockými.

V súčasnosti, keď bol Páter Pio po mnohých sporoch a komplikáciách nakoniec v roku 2002 vyhlásený za svätého, sa pri ich čítaní musíme len usmiať. Dnes naozaj dobre vieme, čo povedala budúcnosť o tomto rehoľníkovi, ktorý bol od detstva hojne obdarený charizmami, ale aj, a povedal by som nevyhnutne, vystavený osobitnej pozornosti zo strany Cirkvi a prísnosti, ktorá sa často javila ako prílišná.

Vieme to, lebo, napriek jeho pokore a zdržanlivosti, poslanie, ku ktorému bol povoláný, vzbudilo mimoriadny ohlas, čoskoro prekročilo hranice a pritiaхло do

San Giovanni Rotondo milióny pútnikov. Nech sa na to pozeráme akokoľvek, jeho prípad pritiahol pozornosť všetkých, veriacich i neveriacich, a rozhodujúco prispel k posilneniu viery mnohých.

Keďže o Pátrovi Piovi sa toho napísalo veľa, odborné i populárno-náučné texty, mali by sme o ňom vedieť prakticky všetko. Avšak nie je to tak. Potvrdzuje to aj táto kniha historika dona Francesca Castelliho, ktorý sa zameral na správu, čiže vyšetrovací spis monsignora Rafaella Carla Rossiho. Napísal ho, ako sme už spomenuli, z poverenia Posvätného oficiu, pridal k nemu svoje komentáre a niekoľko doplnkových textov ako *Kroniku Pátra Pia* z pera jedného z jeho duchovných vodcov, otca Benedetta Nardellu zo San Marco in Lamis.

Ide o texty, ktoré boli dosiaľ takmer úplne neznáme. Majú značnú dokumentárnu hodnotu, lebo, keďže boli istú dobu utajené, nepatrili medzi zdroje prítomné v archívoch v San Giovanni Rotondo a dlho boli prehliadané. Ako je však známe, pápež Benedikt XVI. v roku 2006 sprístupnil archívy bývalého Posvätného oficiu až do roku 1939, čím umožnil preskúmať aj to, čo sa v nich uchovávalo o pátrovi z Pietrelciny. To viedlo k ďalšiemu očividne nevyčerpatel'nému výskumu o tomto svätcovi, ktorý bol na jednej strane tak hlboko milovaný a na druhej sprevádzaný domýšľavou nedôverou. V posledných rokoch sa však znovu rozdúchali debaty – ktoré, ako sa zdalo, s kanonizáciou utíchli – ako za stigmatizovaného kapucína, tak aj proti nemu.

Práve pri skúmaní niektorých dokumentov uchovávaných v niekdajšom Posvätnom oficiu, najmä vyhlásení dvoch lekárnikov pripojených k správe *Lemiusa*,

vzbudil rozruch spis Sergia Luzzatta, židovského historika: *Padre Pio. Miracoli e Politica nell'Italia del Novecento* (Páter Pio. Zázraky a politika v Taliansku dvadsiateho storočia – pozn. prekl.). V nej sa stručne zmienil aj o Rossiho návšteve a podujal sa vniesť svetlo do prípadu stigmatizovaného rehoľníka, odvolávajúc sa na jeho osočovateľov, v prvom rade na otca Gemelliho. Luzzatto podsúva pochybnosti o „pravdivosti“ stigiem, u ktorých vraj nemožno vylúčiť nielen psychosomatické skutočnosti, ale dokonca ani ich vytvorenie a udržiavanie pomocou chemických látok. Podľa tohto autora je veľká časť „fenoménu“ Pátra Pia v podstate výsledkom úzkeho prepojenia dejín Cirkvi s talianskou politikou, najmä s klérofašizmom spojeným s fanatizmom katolíckych veriacich, ktorí okamžite urobili kapucína, ktorý s tým vraj bol podľa jeho slov aspoň čiastočne uzro-zumený, prakticky nedotknuteľným.

Svojho času som mal možnosť poukázať na to, že knihy, ktoré, ako tá Luzzattova, využívajú historicko-politické, ak nie ideologické pojmy, sú úplne nedostatočné na opísanie a preniknutie javov ako stigmatizácia. Javov, ktoré hoci patria dejinám, sú súčasne metastorické. Len viera, ktorá nie je fanatická a sentimentálna, ako tomu bolo kedysi, dáva ten pohľad na svet a dejiny, ktorý pripustením Boha ako hypotézy, akceptuje všetky dôsledky jeho existencie. Teda aj tie, že on spôsobuje mimoriadne javy u človeka ako Páter Pio a jeho prostredníctvom mocne koná vo svete.

Luzzattovi presne a výstižne odpovedali Saverio Gaeta a Andrea Torielli v diele *Padre Pio. L'ultimo sospetto* (Páter Pio. Posledné podozrenie – pozn. prekl.), kde

poukazujú na spornosť nielen mnohých nepresných informácií historika, ale aj na skutočné a ozajstné chyby a početné manipulácie textov, na ktoré sa odvolal, aby potvrdil svoje tézy. Urobili to s použitím mnohých zdrojov najmä preto, aby odpovedali na podsúvanie tvrdení o stigmách. Dokonca citovali niektoré state z vyšetrovania Posvätného ofícia, ktorému sa tu venujeme.

V tejto knihe je však ten dokument, ku ktorému mal prístup len málokto, sprístupnený širokej verejnosti v plnom znení. Odhaľuje nepoznané fakty, medzi ktorými sú mimoriadne dôležité odpovede Pátra Pia na otázky biskupa vyšetrovateľa a jeho analýza stigiem kapucína. Predkladá nové a pre vyšetrovanie nevyhnutné prvky – list Pátra Pia istej rehoľnej sestry a viacero listov, ktoré rehoľníkovi poslal otec Benedetto zo San Marco in Lamis.

Francescovi Castellimu neunikla výnimočnosť tohto dokumentu. Na jednej strane odviezol kus dôležitej práce na historickej úrovni a súčasne poskytol čitateľovi možnosť uvedomiť si svojráznosť a krásu textu. Áno, lebo jednou z charakteristík tejto správy je jednoduchosť použitého jazyka. Určite aj zásluhou monsignora Rossiho bola byrokracia kúrie naozaj obmedzená na minimum, a umožnila tak nielen plynulé a po istých stránkach fascinujúce čítanie, ale aj okamžité pochopenie textov.

„Pripájam ťa k svojmu utrpeniu“

Obraz, ktorý sa tu vynára, je naozaj zaujímavý. Vizitátor sa pokúša vytvoriť si predstavu o Pátrovi Piovi nielen

tým, že kladie otázky priamo jemu, ale poznanie prehlbuje aj vypočúvaním svedkov, ktorí ho poznajú – kňazov pôsobiacich v San Giovanni Rotondo i rehoľníkov z kláštora.

Tak môže čitateľ priamo počuť Pátra Pia opisujúceho, čo sa mu prihodilo, a vnímať, ako to prežíval. S pokornou, ale presnou stručnosťou rozpráva, ako dostal onoho 20. septembra 1918, čiže tri roky predtým, viditeľné stigmy – lebo tie neviditeľné nosil už dlho. Stalo sa to ráno na chóre, keď sa po svätej omši modlil modlitbu poďakovania: „Zrazu sa ma zmocnil silný nepokoj, potom ho vystriedal pokoj a videl som nášho Pána, ako by bol na kríži, ale nepostrehol som, či mal kríž. Sťažoval sa na zlý vzťah s ľuďmi, najmä s tými, ktorí mu boli zasvätení a ktorým bol viac naklonený. Preto trpel a túžil pripojiť duše k svojmu utrpeniu. Pozval ma, aby som sa vcítil do jeho bolestí a rozjímal o nich. Súčasne som sa mal starať o zdravie bratov. Následne som pocítil súcitiť s bolesťami Pána a opýtal som sa ho, čo môžem urobiť. Počul som tieto slová: ‚Pripájam ťa k svojmu utrpeniu.‘ A potom videnie zmizlo. Prebral som sa a uvidel som tieto znamenia, z ktorých kvapkala krv. Predtým som tam nič nemal.“

Nikdy predtým kapucín neopísal túto dôležitú udalosť tak explicitne. Hlavne nikdy neodhalil tú rozhodujúcu vetu, ktorá umožnila plné pochopenie, to „pripájam ťa k svojmu utrpeniu“, ktoré je kľúčom k preniknutiu do tajomstva života Pátra Pia. K nej pripojil druhú: „Pozval ma... Súčasne som sa mal starať o zdravie bratov.“ Vonkajšie „znaky“ utrpenia po dlhej dobe príprav, počas ktorej zostávali skryté, mu boli dané, aby

bolo jeho poslanie ešte zrejmejšie – prispôbil sa Ježišovi, bol poznačený jeho vlastnými ranami, úzko s ním zjednotený v bolesti a v láske, aby mohol byť nástrojom, kanálom, cez ktorý mohla prúdiť hojná spása k bratom.

Bola to teda mimoriadna a prevratná udalosť. No kapucín ju prijal a prežil v pokoji. Páter Pio priznal, že veľa telesne trpel: „Niekedy ju (boleť) už nemôžem vydržať,“ vyznal sa. Priznal tiež, že ho vyľakal rozruch, ktorý udalosti aj proti jeho vôli spôsobili. Prichádzalo čoraz viac veriacich, bol pod tlakom najmä nábožných žien, ktoré mu spôsobovali mnoho problémov, stále rástlo množstvo korešpondencie a zahlcovalo malé spoločenstvo žijúce v kláštore v San Giovanni Rotondo. On však všetko prežíval pokojne. Vždy sa vyrovnal s krížom, ktorý mu bol daný, a spoľahol sa na oporu, ktorú mal v Bohu, v spolubratoch a predstavených.

Tak si s veľkou pokorou uprostred mnohých mimoriadnych chariziem uvedomoval jednoduchosť svojho duchovného života pretkaného rozjímaním, strelnými modlitbami, modlitbou celého ruženca. Na otázku, či podstupuje nejaké špeciálne umŕtvovania, úprimne odvetil: „Nerobím ich. Prijímam tie, ktoré pošle Pán.“ A ako vieme, nebolo ich málo. Potom hovoril o dlhých hodinách v spovednici, kde počúval vyznania penitentov, vysvetľoval, napomínal, dával rozhrešenie.

Následne s rovnakou pokorou a miernosťou ukázal vizitátorovi všetky svoje rany, aby si ich mohol dôkladne prezrieť a opísať ich do najmenších detailov, čo aj urobil. My si teraz opis môžeme prečítať. Okrem iného spresnil, že rana na pravom pleci, o ktorej sa šep-

kalo, prinajmenšom do tej doby nejestvovala. Páter Pio sa nikdy nevyhýbal ani tým najťažším otázkam, ani odpovediam na podozrenia a pochybnosti o činoch, ktoré niekto využil či ich pretriasal.

Ostatní rehoľníci nám poskytli zaujímavé podrobnosti o jeho praktickom živote, jeho pokornej, zdržanlivej povahe, pokiaľ išlo o intímne záležitosti, no aj o jeho zmysle pre humor: „Počas konverzácie je Páter Pio prívetivý, k spolubratom milý, žoviálny, žartuje s nimi.“ Sú to naozaj prekvapujúce podrobnosti, ak si uvedomíme, že ho stále sprevádzali telesné bolesti a psychologický tlak prostredia, ktorého bol stredobodom. Opísali nám, že už vtedy jedával len veľmi málo, na večeru mu v tom čase stačila šálka čokolády, občas si dal pohár piva. Bol to život poznačený mocnou pečaťou Boha, no napriek tomu si zachoval jednoduchosť a transparentnosť.

Na záver svojej dôkladnej a zo všetkých stránok podrobnej vizitácie mohol biskup napísať jediné: „Páter Pio je dobrý, príkladný rehoľník, vzhľadom na nábožnosť vycvičený v praktizovaní čností. Zrejme postúpil na vyšší stupeň modlitby, než sa zdá navonok. Osobitným spôsobom vyžaruje z neho úprimná pokora a mimoriadna jednoduchosť, ktoré mu nechýbali ani v tých najvážnejších chvíľach, v ktorých v ňom boli tieto čnosti podrobené naozaj ťažkej a nebezpečnej skúške.“ Muž vzbudzujúci dojem, že mu je vzdialená každá faloš, a jeho výpoveď teda „až do potvrdenia opaku treba považovať za úprimnú, lebo podvádzanie a krivá prísaha by boli v príkrom rozpore so životom a čnosťami samotného pátra“.

Aj prostredie, v ktorom žil, urobilo na monsignora Rossiho dobrý dojem a svoju správu zakončil slovami: „Rehoľná komunita, v ktorej Páter Pio žije, je dobré spoločenstvo a možno sa naň spoľahnúť.“

Páter Pio, veriaci, Cirkev

Ak je teda táto prvý raz plne zverejnená správa z vyšetrovania dôležitá tým, že umožňuje spoznať „z prvej ruky“ Pátra Pia, vypovedajúceho pod prísahou na evanjelium a viazaného plnou poslušnosťou Cirkvi, je tiež naozaj zaujímavým pohľadom na určite nie bezvýznamnú pasáž v dejinách Cirkvi.

Dobre vieme, že nášho kapucína si hneď obľúbili veriaci i mnohí neveriaci, z ktorých sa viacerí obrátili. Tiež však vieme, že vo svojom živote musel čeliť mnohým prekážkam, obmedzovaniu, ponížovaniu. A to takmer až do konca, takmer až do svojej smrti, ktorá prišla, ako je známe, 23. septembra 1968. V rokoch 1923, 1931 a potom 1961 Posvätné ofícium zaviedlo voči nemu tvrdé a bolestné reštriktívne opatrenia. Musel prísť rok 1964, keď kardinál Ottaviani, vtedajšia „hlava“ Posvätného ofícia, oznámil vôľu Pavla VI., aby „Páter Pio vykonával svoju službu v plnej slobode“. Napokon ho Ján Pavol II., jeho dlhoročný ctiteľ, tridsaťjeden rokov po jeho smrti, v roku 1999, vyhlásil za blahoslaveného a o tri roky neskôr, v roku 2002, za svätého.

Keď sa otvoria archívy pre obdobie po roku 1939, možno budeme môcť povedať viac aj o období šesťdesiatych rokov, poznačených poslednou „perzekúciou“

Pátra Pia. Čítaním tejto prvej správy o stigmatizovanom kapucínovi prenikáme do donedávna utajených archívov a zatiaľ môžeme povedať, že obraz tejto inštitúcie poverenej dohľadom nad tým, čo by mohlo kompromitovať vieru, čiže Posvätného ofícia, sa javí menej ponurý, než sme si dosiaľ mysleli.

Postup biskupa vyslaného na inšpekciu je rozhodný, a jasný. Všetko skúma dôkladne, ale bez predsudkov. Jeho záverečný posudok osoby Pátra Pia je jednoznačne pozitívny. Vizitátor bol prvým vysokým predstaviteľom Posvätnej Kongregácie svätého ofícia, ktorý vykonal teologickú prehliadku stigiem kapucína a vyjadril sa plne v prospech ich autentickosti a za ich božský pôvod. Z historického hľadiska sa tento detail života Pátra Pia javí ako jedinečný a výnimočne dôležitý. Cirkev v tejto situácii sformulovala bezchybný a spoľahlivý posudok a neskôr sa jeho presnosť potvrdila. Pátrove stigmy boli nielen skutočné, ale objavili sa na osobnosti, ktorá bola vyrovnaná z psychologickej i duchovnej stránky.

Práve z týchto dôvodov vizitátorove rady o tom, ako v budúcnosti usmerňovať onen celok mimoriadnych javov, hovoria, že proces treba opatrne sledovať, lebo javy budú určite pokračovať. Ak už nie samého Pátra Pia, je potrebné pozorovať súvislosti, ktoré ho obklopujú. Odporúčal tiež isté súbežné opatrenia, aby sa zamedzilo možným chybám.

Takže to, o čom sa polemizovalo – a myslím si, že to platí aj pre ďalšie roky –, nebol nikdy, aspoň zo strany Posvätného ofícia, jav stigiem ako taký. V tom sa správa monsignora Rossiho ukazuje ako rozhodujúca, lebo neskôr sa nevracalo k tejto téme aspoň v tom, čo bolo

do tej chvíle oznámené. Ak sa obávali prílišného „hľuku“, prehnaného fanatizmu veriacich, toku peňazí, ktorý sa nevyhnutne stále zväčšoval, nožnej korupcie, ktorá to všetko mohla sprevádzať a zasiahnuť aj Pátra Pia – tak sa hovorilo o spôsobe, akým bola téma spracovávaná –, boli to oprávnené a povedal by som aj nutné obavy.

Čo pôsobilo nepriaznivo a čo, ako vieme, bolo veľmi dôležité pri disciplinárnych a reštriktívnych opatreniach Posvätného ofícia, bol tlak na túto cirkevnú inštitúciu zo strany niektorých duchovných, ktorí sa voči Pátrovi Piovi stavali naozaj so sotva ospravedlniteľnou ťažkopádnošťou. Medzi nich patrilo otec Agostino Gemelli a arcibiskup Manfredonie, diecézy, do ktorej patrilo San Giovanni Rotondo, monsignor Pasquale Gagliardi.

Z výhrad prvého, váženého psychológa a zakladateľa katolíckej univerzity, ktoré adresoval Rímu, vzišla správa zverejnená v tejto knihe. Jeho výhrady pokračovali aj neskôr a opierali sa o poznanie pátra, ktorým sa Gemelli pýšil. Tak sa to zoširoka vysvetľovalo. V skutočnosti však Gemelli preháňal, lebo Pátra Pia stretol len raz a toto stretnutie trvalo len pár minút. Ku Gemellimu sa pridala monsignor Gagliardi, ktorý bol už od začiatku voči kapucínovi nedôverčivý a nepriateľský. Jednotaj opakoval svoje obvinenia, ktoré sa ukázali ako úplne neopodstatnené, až kým bol prakticky donútený v roku 1929 odstúpiť.

Zdá sa, že hlavne oni stelesňovali ten nepriateľský postoj založený na predsudkoch voči mimoriadnym mystickým javom, ktorý, hoci nebol Cirkvi v žiadnej do-

be úplne cudzí, určite sa zhoršil v posledných stáročiach často podráždeného racionalizmu. A vzhľadom na postavenie oboch týchto duchovných bol určite veľmi ťaživý.

Rím sa pohyboval medzi týmito dvomi pólmi, medzi podporovateľmi Pátra Pia a jeho odporcami. Niekedy tak vytvoril priestor pre mimoriadne charizmy a poslanie prvého stigmatizovaného kňaza povolaneho k zvláštnym úlohám, inokedy zatiahol brzdu a spomalil jeho pastoračnú činnosť. Určite však nemodifikoval hlboké nasadenie Pátra Pia v obetovaní všetkého od počiatku iste aj za svojich osočovateľov. V tej dobe to bol navonok obmedzený apoštolát, ale ktovie, možno bol ešte účinnejší. „Keď budem vyzdvihnutý zo zeme, všetkých pritiahnem k sebe,“ povedal o sebe Ježiš. Je pravdepodobné, že tak to bolo aj pri tomto „druhom Kristovi“, a v týchto chvíľach bol ešte viac spätý s krížom svojho Pána, ešte podobnejší Učiteľovi, ktorého odmietali najmä jeho vlastní. Muž, ktorého nám Ježiš chcel poslať, ktorý mal rany ako on práve v storočí najhorších ideologických hrôz, aby nám pripomenul viac živého a bližšieho Emanuela, Boha s nami a jeho dielo spásy.

Myslím si, že dielo, ktoré tu predkladáme, prispeje k pochopeniu, že Cirkev ako inštitúcia môže – skúmajúc ju neskorším pohľadom – niekedy zasiahnuť aj príliš prísne, avšak tiež, že Posvätné oficium (dnes nazývané Kongregácia pre náuku viery) nebolo a nie je nositeľom nepochopenia a neľudského dogmatizmu, ako si často chceme myslieť. Iste, pravidlo opatrnosti často preváži nad inými zreteľmi, až vytvorí tvrdé ob-

medzenia aj pre veľmi dôležité charizmy. Ale budme úprimní až do hĺbky, bolo by bývalo lepšie riskovať škandál na svetovej úrovni pre prípadnú simuláciu chariziem alebo ich degeneráciu, ktoré by naozaj skompromitovali obraz Cirkvi a viery a mnohých destabilizovali? Alebo bolo nakoniec prijateľnejšie regulovať situáciu a držať ju pod kontrolou? Veď ak bola pravdivá, napokon by sa ukázala vo svojej plnej veľkosti a hĺbke.

Myslím si, že pri úvahách o týchto záležitostiach bude dobré nezabudnúť na to, že ak sme mohli mať Pátra Pia, je to aj preto, lebo Cirkvi sa napriek všetkým obmedzeniam svojich predstaviteľov (samozrejme, vrátane nás) podarilo zachovať si po stáročia neporušenú a živú vieru v Ježiša, vo vteleného Bohočloveka, ktorý za nás zomrel a nakoniec vstal z mŕtvych. Práve tú vieru, ktorá nám umožnila a umožňuje rozpoznať na pokornom a stigmatizovanom pátrovi z Pietrelciny znaky toho utrpenia a toho zmŕtvychvstania, ktoré ešte stále cez Cirkev pôsobia. Je to teda práve Cirkev ako mystérium, ktoré ospravedlňuje a robí zrozumiteľným Pátra Pia, ktorý je mimo nej úplne nepochopiteľný. Práve v záujme ochrany tohto mystéria sa Cirkev ako inštitúcia niekedy môže javiť ako príliš nedôverčivá a prísna.

No stálo to za to, lebo dejiny sú očisťujúce. Ukáže sa, čo bolo pravé, sväté, v súlade s vierou. To sa stalo 16. júna 2002 na Námestí svätého Petra, keď sa početný zástup podieľal na sláve, ktorú vzdal Bohu jeden jeho výnimočný svätec, obraz Syna, majstrovské dielo Duchu Svätého, a radoval sa z nej. Ak sa teda vyskytnú nejaký otec Gemelli alebo monsignor Gagliardi, ktorí

predstavujú brzdu a napáchajú škody, vždy sa skôr či neskôr nájde aj nejaký monsignor Rossi, Pavol VI., Ján Pavol II., ktorí znovu otvoria cestu.

Iste, z historického hľadiska je správne priniesť náležité spresnenia, rozlíšiť pochybenia, ku ktorým došlo aj v prípade Pátra Pia, posúdiť zavedené opatrenia a ich prípadné obmedzenia. Avšak vždy s pokorou, lebo historik vie, že nie je seriózne súdiť udalosti minulosti s poznaním a mentalitou neskorších čias. Pred pár desaťročiami tu mohli byť v súvislosti s Pátrom Piom aj oprávnené pochybnosti a bezradnosť, ktoré je dnes oči-vidne ľahké neopodstatnene posudzovať.

Historik však vďaka poznaniu dvetisícročných dejín Cirkvi vie, že nesmie konať domýšľavo, lebo raz bude súdený aj on. A žiadny historik, ani ten súčasný, nemá istotu – tá pre kresťana nejestvuje –, že sa nikdy nepomýlil, a teda, že naozaj plne pochopil evanjelium a dosiahol plnosť a dokonalosť v jeho zavádzaní do praxe. Pravda je, že všetci sme na ceste k cieľu, ktorý nebude výsledkom len čistej spravodlivosti, ale zrodí sa najmä z Božieho milosrdenstva. A v tom nás vedie Cirkve, ktorá je určite obmedzená vo svojich predstaviteľoch, ale postavená na skale, na Ježišovi Kristovi. A ak je našou úlohou súdiť ju, aby sme jej pomohli, lebo je aj naša, súčasne sme povinní milovať ju z hĺbky srdca tak, ako milujeme matku, akceptovať v prípade potreby aj jej opatrnú a možno v niektorých prípadoch prílišnú prísnosť.

Na druhej strane, ak je pravda, ako potvrdzuje aj vyšetrovanie monsignora Rossiho, že sa od počiatku našli veriaci, ktorí boli so svojím zmyslom pre veci viery veľ-